

Newsletter środowiskowy

Lipiec 2025 r. | www.skslegal.pl

Nowe szanse w gospodarce niskoemisyjnej: unijne ramy certyfikacji usuwania CO₂ (CRCF)

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3012 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram certyfikacji trwałego pochłaniania dwutlenku węgla, technik węglochłonnych oraz składowania dwutlenku węgla w produktach (*Carbon Removal Certification Framework* – „**CRCF**”) weszło w życie w czerwcu 2024 roku. Nowe przepisy wprowadzają jednolite, zasady oceny działań związanych z usuwaniem CO₂ w Unii Europejskiej, co powinno przyczynić się do zwiększenia wiarygodności realizowanych działań redukcyjnych oraz zminimalizowania ryzyka greenwashingu.

Jakie działania obejmuje CRCF?

Rozporządzenie CRCF obejmuje trzy główne typy działań związanych z trwałym usuwaniem lub magazynowaniem CO₂. Są to:

1. **Trwałe pochłanianie dwutlenku węgla** (*permanent carbon removals*), które obejmują zaawansowane technologie wychwytu CO₂ z atmosfery i jego trwałego składowania przez setki lub tysiące lat, takie jak:
 - DACCS (*Direct Air Capture with Carbon Storage*)
 - BECCS (*Bioenergy with Carbon Capture and Storage*),
 - produkcja i zastosowanie biocharu (*węgla roślinnego*) – pod warunkiem długoterminowego wiązania węgla w glebie.
2. **Rolnictwo węglowe i redukcje emisji z gleby** (*carbon farming and soil emission reductions*), czyli praktyki rolnicze i leśne, które prowadzą do:
 - pochłaniania CO₂ (np. zalesianie, agroleśnictwo, regeneracyjne uprawy),
 - redukcji emisji z gleby (np. ograniczenie nawożenia azotowego, retencja torfowisk).

3. **Magazynowanie węgla w trwałych produktach** (*carbon storage in long-lasting products*), które trwale wiążą CO₂. Do materiałów takich należą m.in.:
 - biogeniczne materiały budowlane (drewno, konopie, słoma),
 - produkty przemysłowe oparte na biomateriałach.

Jakie są kryteria certyfikacji w ramach CRCF?

Zasady certyfikacji opierają się na czterech filarach, określonych w rozporządzeniu jako kryteria QU.A.L.I.T.Y – *Quantification, Additionality, Long-term Storage, Sustainability*. Oznacza to, że każde certyfikowane działanie musi wykazać:

- dokładny i wiarygodny pomiar usuniętego CO₂ (*quantification*),
- dodatkowość względem scenariusza bazowego (*additionality*),
- trwałość pochłaniania na dziesięciolecia lub stulecia (*long-term storage*) oraz
- zgodność z zasadą braku znaczącej szkody dla środowiska i społeczeństwa (*sustainability*).

Do końca 2025 roku Komisja Europejska ma przyjąć akty delegowane określające szczegółowe metodyki monitorowania, raportowania i weryfikacji. Do tej pory Komisja opublikowała projektowane metodyki dla trwałego usuwania oraz wstępne propozycje dla działań związanych z rolnictwem węglowym.

Jak zapewniona będzie przejrzystość i wiarygodność certyfikacji?

Aby zapewnić pełną przejrzystość i wyeliminować ryzyko tzw. podwójnego rozliczania usunięć CO₂ (czyli sytuacji, w której ta sama jednostka pochłoniętego dwutlenku węgla zostałaby wykazana jako redukcja przez więcej niż jeden podmiot lub w więcej niż jednym systemie raportowania), wszystkie certyfikowane działania będą ewidencjonowane w specjalnym unijnym rejestrze cyfrowym.

Komisja Europejska ma obowiązek utworzenia tego rejestru, najpóźniej do 27 grudnia 2028 roku. Do tego czasu obowiązek prowadzenia publicznych, zautomatyzowanych i interoperacyjnych rejestrów spoczywa na tzw. systemach certyfikacji – czyli podmiotach odpowiedzialnych za wdrażanie metodologii zgodnych z rozporządzeniem CRCF, niezależną weryfikację projektów oraz nadzór nad zgodnością z kryteriami QU.A.L.ITY.

Co to oznacza w praktyce – i dla kogo?

Rozporządzenie CRCF nie przesądza jednoznacznie o sposobach wykorzystania certyfikowanych jednostek, pozostawiając państwom członkowskim oraz uczestnikom rynku elastyczność w ich zastosowaniu. Unijny system certyfikacji ma na celu przede wszystkim wspieranie podmiotów publicznych i prywatnych w potwierdzaniu dobrowolnych deklaracji dotyczących usuwania dwutlenku węgla lub redukcji emisji z gleby, przy jednoczesnym zwiększaniu przejrzystości i ograniczaniu ryzyka greenwashingu.

W konsekwencji system ten może:

- tworzyć nowe źródła przychodów dla branż wdrażających technologie usuwania emisji,
- wspierać rozwój produktów służących trwałemu magazynowaniu węgla,
- stwarzać możliwość uzyskiwania dodatkowych przychodów z praktyk rolnictwa i leśnictwa pochłaniających CO₂.

Certyfikowane jednostki mogą znaleźć zastosowanie m.in. w następujących sektorach:

Sektor nieruchomości i budownictwa

W związku z rosnącym znaczeniem analizy cyklu życia inwestycji (LCA - *Life Cycle Assessment*) oraz nowelizacją dyrektywy budynkowej¹, możliwe będzie uwzględnianie zdolności budynków do magazynowania CO₂ w świadectwie charakterystyki energetycznej budynku. Certyfikacja może stanowić istotny element zgodności z Taksonomią UE² oraz ułatwiać dostęp do instrumentów zielonego finansowania, takich jak zielone obligacje, kredyty czy fundusze unijne.

Rolnictwo i leśnictwo (carbon farming)

CRCF umożliwia monetyzację praktyk pochłaniania dwutlenku węgla (np. rolnictwa sekwestracyjnego, zalesiania i zadrzewiania gruntów rolnych, ochronę torfowisk). Rolnicy i właściciele lasów mogą generować certyfikaty, które znajdą zastosowanie na dobrowolnych rynkach węglowych oraz w ramach krajowych systemów wsparcia.

Przemysł i produkcja materiałów

Branże takie jak cementowa, stalowa czy chemiczna mogą stosować technologie trwałego magazynowania CO₂ (np. karbonatyzację betonu, materiały mineralizujące CO₂). Certyfikaty potwierdzające usunięcie emisji mogą wspierać strategię dekarbonizacji i zgodność z regulacjami klimatycznymi.

Gospodarka odpadami

Operatorzy instalacji przetwarzających bioodpady mogą wdrażać technologie usuwania dwutlenku węgla, takie jak piroliza biomasy czy produkcja biocharu (węgla roślinnego powstającego w procesie podgrzewania biomasy w warunkach beztlenowych lub niskotlenowych). Wygenerowane w ten sposób certyfikaty usunięcia CO₂ mogą stanowić dodatkowe źródło przychodów, wspierając jednocześnie model gospodarki o obiegu zamkniętym i poprawiając profil środowiskowy świadczonych usług.

W komunikacji klimatycznej i ESG

Certyfikowane jednostki CRCF mogą pełnić rolę wiarygodnego dowodu usunięcia emisji w strategiach neutralności klimatycznej, raportach ESG oraz komunikacji z interesariuszami. Znajdują zastosowanie m.in. przy raportowaniu wpływu środowiskowego w postaci pochłaniania CO₂, spełnianiu wymogów regulacyjnych wynikających z Dyrektyw CSRD³ i projektowanej Green Claims⁴, wzmacnianiu rzetelności raportów zrównoważonego rozwoju oraz ograniczaniu ryzyka greenwashingu. Co istotne, wyłącznie certyfikowane jednostki usuwania dwutlenku węgla, zgodne z rozporządzeniem CRCF – obejmujące trwałe usunięcia i niezależnie zweryfikowane – będą mogły stanowić podstawę do twierdzeń kompensacyjnych w ramach Dyrektywy Green Claims.

¹ Dyrektywa (UE) 2024/1275 z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

⁴ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uzasadniania i komunikowania jawnych twierdzeń środowiskowych (Green Claims Directive), COM(2023) 166 final, 2023/0085(COD), Bruksela, 22 marca 2023 roku.

Co dalej?

Choć rozporządzenie CRCF formalnie obowiązuje, jego pełne wdrożenie będzie przebiegać etapowo.

Kluczowym elementem będzie opracowanie szczegółowych metodyk certyfikacji, określających m.in. zasady pomiaru, raportowania i weryfikacji różnych sposobów usuwania CO₂.

Pierwszy akt delegowany – przygotowywany we współpracy z grupą ekspercką przy Komisji Europejskiej – został już opublikowany i aktualnie znajduje się na etapie konsultacji publicznych. Uzupełnia on CRCF, określając metodyki certyfikacji dla konkretnych rodzajów działań polegających na usuwaniu CO₂ z atmosfery i jego trwałym składowaniu⁵.

Równoległe z pracami nad metodykami certyfikacji, Komisja Europejska opublikowała również **projekt aktu wykonawczego**⁶, który ma kluczowe znaczenie dla operacyjnego funkcjonowania całego systemu CRCF. Dokument ten określa szczegółowe zasady działania systemów certyfikacji, jednostek certyfikujących, a także procedur audytów, nadzoru i prowadzenia rejestrów. W projekcie rozporządzenia sprecyzowano m.in. wymogi dotyczące wewnętrznych systemów kontroli w schematach certyfikacyjnych, klasyfikację niezgodności, reguły postępowania w przypadku ich wykrycia, a także warunki, jakie muszą spełniać jednostki certyfikujące – w tym wymagania akredytacyjne, rotację audytorów i ich kompetencje.

W dalszej perspektywie planowana jest także integracja certyfikowanych jednostek CRCF z unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), co może oznaczać ich zastosowanie nie tylko w ramach dobrowolnych rynków offsetowych, ale również w kontekście systemów regulacyjnych.

Jak możemy pomóc?

Wspieramy klientów w przygotowaniu się do wdrożenia rozporządzenia CRCF, m.in. poprzez:

- analizę kwalifikowalności działań do certyfikacji w ramach CRCF,
- doradztwo przy projektowaniu strategii usuwania emisji i rolnictwa węglowego,
- wsparcie w integracji jednostek CRCF z raportowaniem ESG, Taksonomią UE i CSRD,
- przygotowanie dokumentacji projektowej zgodnej z przyszłymi metodykami certyfikacji.

⁵ Projekt aktu delegowanego Komisji (UE) uzupełniającego Rozporządzenie (UE) 2024/3012 poprzez ustanowienie metodologii certyfikacji usuwania dwutlenku węgla dla DACCS, BioCCS i biocharu; Ares(2025)5828622.

⁶ Projekt rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) ustanawiającego zasady dotyczące systemów certyfikacji, jednostek certyfikujących oraz audytów zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/3012 Parlamentu Europejskiego i Rady, Ares(2025)4438018.

Zapraszamy do kontaktu!

dr Łukasz Wyszomirski

Partner, adwokat

☎ +48 694 402 342

✉ lukasz.wyszomirski@skslegal.pl

Adrianna Nowińska

Prawnik, radca prawny

Członkini Zespołu ds. ESG

☎ +48 538 246 604

✉ adrianna.nowinska@skslegal.pl

Maria Badowska

Prawnik

Członkini Zespołu ds. ESG

☎ +48 502 355 925

✉ maria.badowska@skslegal.pl